

**NODAVLAT TIBBIYOT MUASSASALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV
MODELLARI**

Kamolov Jasur Ulug'bekovich

Turon Zarmed universiteti Iqtisodiyot kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Bu maqolada nodavlat tibbiyot tashkilotlari rivojlanishi, analizi bayon etilgan

Kalit so'zlar: tibbiyot, muassasa, ambulatoriya, majburiy va tibbiy sug'urta, tashkilot, marketing, xodimla

Аннотация. В данной статье описано развитие и анализ негосударственных медицинских организаций

Ключевые слова: медицина, учреждение, амбулатория, обязательное и медицинское страхование, организация, маркетинг, сотрудники, Бухарская область

Abstract. This article describes the development and analysis of nongovernmental medical organizations

Key words: medicine, institution, ambulatory, compulsory and medical insurance, organization, marketing, employees

Tibbiy xizmatlarning tijorat sektorining faol o'sishi tibbiy tashkilotni boshqarishning tijorat muassasalarida qo'llaniladigan yangi samarali yondashuvlarini izlash zarurligini taqozo etadi. Sog'liqni saqlash tashkilotlarini strategik boshqarish yuqori boshqaruv malakasini, O'zbekiston sog'liqni saqlash tizimining tarmoq xususiyatlarini hisobga olgan holda boshqaruv usullarini boshqarish va qo'llash qobiliyatini talab qiladi. Tashkilotni strategik boshqarishda turli xil umumiy yondashuvlar mavjud, ammo tibbiy strategik menejment sog'liqni saqlash tizimining tarixan shakllangan sanoat xususiyatlariga asoslangan individual boshqaruv yondashuvlarini ishlab chiqishni o'z ichiga oladi.

Hozirgi vaqtda O'zbekistonda tashkilotning strategik boshqaruvini rivojlantirish muammosi alohida ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston va xorijiy amaliyotda sog'liqni saqlash tashkilotlarini strategik boshqarish bo'yicha mavjud yondashuvlarni tahlil qilish, umuman olganda, O'zbekiston sog'liqni saqlash tashkilotlari strategik boshqaruv tizimini o'z-o'zidan shakllantirish bosqichida ekanligini aniqlashga imkon beradi; shuningdek

boshqaruv, ham iqtisodiy masalalarni hal qilishga qodir strategik boshqaruv tizimi mavjud emas .

Idoraviy nodavlat sog'liqni saqlash muassasasida davolash va diagnostika jarayonini optimallashtirishni o'rgangan mutaxassislar fikriga ko'ra, xususiy tibbiyot muassasasida strategik boshqaruvning samaradorligi ish joyidagi funktsiyalarni to'g'ri taqsimlash bilan belgilanadi. Va ularni o'zaro muvofiqlashtirish barcha darajadagi biznes jarayonlarini uzluksiz amalga oshirishga erishish orqali ham amalga oshiriladi.

R.A Farmer fikriga ko'ra , tibbiyot xodimlari va tibbiyot muassasasi ma'muriyati o'rtasida jamoaviy o'zaro hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish tibbiy biznes jarayonlarini boshqarish sifatini oshirishning zaruriy shartidir.

Tibbiyot muassasalarini boshqarishda outsorsing va benchmarking usullarini qo'llash muammolariga to'g'ri yechim baxsh etadi. Mutaxassislar o'zgaruvchilaridan foydalanib, outsorsing muayyan xususiy tibbiyot tadbirkorligi uchun iqtisodiy jihatdan foydali ekanligini ishonchli isbotlaydi, chunki u ishlab chiqarishdan tashqari va tranzaksiya xarajatlari darajasini pasaytiradi. Boshqaruvning umumiy iqtisodiy nazariyasiga ko'ra, outsorsing va bo'shatilgan mablag'lardan foydalanish xodimlarning ma'naviy va kasbiy holatini yaxshilashga olib keladi, texnologiyalar va uskunalarni modernizatsiya qilish imkonini beradi, shuningdek, ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini sezilarli darajada oshiradi.

Mutaxassislar Shu sohaning olimlari E.Ibrohim va G.Ginsburg har qanday mulk shaklidagi tibbiyot muassasalarida tizimli jarayonlarni takomillashtirish uchun zamonaviy axborot texnologiyalarini faol joriy etish tarafdalar. Yangi menejment vazifalariga asoslangan shaxsiylashtirilgan tibbiyot tamoyillarini joriy etish zarur. Bu:shifokor, bemor, sug'urtalovchi, biznes va hukumat vakillari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni faollashtirishga qaratilgan biznes modellari, ta'lim dasturlari va loyihalarini o'z ichiga oladi .

Boshqaruv qarorlarini optimallashtirishning bir xil darajada muhim jihati nodavlat tibbiyot muassasasida tibbiy hujjatlarni, retsept varaqlarini, diagnostika kartalarini va boshqalarni yuritish bilan bog'liq muntazam operatsiyalarni avtomatlashtirish uchun elektron hujjat aylanishini joriy etish muhimdir. Butun dunyo bo'ylab tartibga soluvchi va tegishli tashkilotlar bilan aloqani ta'minlaydigan telemeditsina tizimlari mavjud. Zamonaviy tibbiy ma'lumotlarni Internet va boshqa maxsus tarmoqlar orqali uzatish uchun zamonaviy telekommunikatsiya kanallaridan foydalanish klinikalar va tibbiyot markazlari

uchun nafaqat yaxshilash, balki yangi mijozlarni jalb qilish uchun ham keng imkoniyatlar ochadi.

Strategik boshqaruv va tibbiy yordam sifatini nazorat qilish tizimida bemorni boshqarish uchun standartlashtirilgan protseduralar va protokollarni takomillashtirish bo'yicha ma'muriy qarorlarga alohida o'rin ajratadi. Har qanday mulk shaklidagi sog'liqni saqlash muassasasini samarali boshqarish mexanizmini yaratish sifat menejmenti tizimi asosida qurilishi kerak. Nodavlat tibbiyot muassasasi misolidan foydalanib, yangi boshqaruv texnologiyalari tibbiy yordam sifatiga qanday ta'sir qilishini va hal qilinayotgan vazifalarning muvaffaqiyatiga qat'iy tibbiy xizmat ko'rsatish tizimi asosida erishilganligini ko'rsatadi. Mablag'larning shaffofligi va oqilona sarflanishini nazorat qilish, barcha xodimlarni individual malaka oshirishga jalb qilish va maqsadli yo'naltirish, pullik tibbiy xizmatlar bozorida o'z o'rnini kengaytirish va saqlashda maksimal muvaffaqiyatga erishish uchun muvofiqlashtirilgan jamoaviy ish turlarini taqdim etishimiz mumkin.

O'tkazilgan dispersiyaning ko'p o'lchovli tahlili: o'rganishlar shuni ko'rsatdiki, tibbiy yordam sifatini shakllantirishda eng katta ulush iqtisodiy xarakterdagi innovatsiyalarga (28,3%), tashkiliy xususiyatga ega bo'lgan innovatsiyalarga 26,5%, tibbiy innovatsiyalar - 23, 7%, **texnik** va ijtimoiy innovatsiyalar - mos ravishda 12,1% va 1,3% to'g'ri keladi.

Adabiyotlar

1. Morel, Sylvie. "La fabrique médicale des inégalités sociales dans l'accès aux soins d'urgence: Ethnographie comparée de deux services d'urgence public et privé." *Agone* 1 (2016): 73-88.
2. Ulug'bekovich J. K. Interregional Development of Bioeconomy Development //Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science. – 2023. – T. 2. – №. 3. – C. 64-67
3. Ulug'bekovich, J. K., & NARGIZA, T. L. (2023). KORXONANING MARKETING STRATEGIYASI. *Ustozlar uchun*, 17(1), 212-217
4. Milcent*, C., & Rochut**, J. (2009). Tarification hospitalière et pratique médicale: La pratique de la césarienne en France. *Revue économique*, 60(2), 489-506
5. Besse, J. "Gestion du système d'information: expérience libérale." *Journal de Radiologie* 90.10 (2009): 1455
6. Boulay, M., Soula, M. C., Gauron, C., & Biau, A. (2002). Radiation protection organisation in the health establishments: evaluation and official report in Ile de France; Organisation de la radioprotection dans les établissements de soins: évaluation et constats en Ile-de-France
7. DU SYSTÈME D. E. S. La première vague de Covid-19 au Québec et les soins primaires //Rev Med Suisse. – 2020. – T. 16. – C. 2131-4

8. Bérard, É., Gloanec, M., & Minvielle 1, É. (2009). Usages des indicateurs de qualité en établissement de santé. *Journal de Gestion et D'économie Médicales*, 27(1), 5-20
9. DU SYSTÈME D. E. S. La première vague de Covid-19 au Québec et les soins primaires //Rev Med Suisse. – 2020. – T. 16. – C. 2131-4
10. Bérard, É., Gloanec, M., & Minvielle 1, É. (2009). Usages des indicateurs de qualité en établissement de santé. *Journal de Gestion et D'économie Médicales*, 27(1), 5-20.
11. Goetz, C., Dupoux, A., Déloy, L., Hertz, C., Jeanmaire, T., & Parneix, N. (2015). La recherche clinique hors des centres hospitaliers universitaires: état des lieux dans l'inter-région Est. *Revue d'Épidémiologie et de Santé Publique*, 63(2), 135- 141.
12. Kasimovsky K. K. The State of private healthcare sector of Russia (according to the data of the Russian statistical Bureau) //Бюллетень Национального научноисследовательского института общественного здоровья имени НА Семашко. – 2015. – №. 2. – С. 115-119.
13. . Fursenko S. N. Improving the pricing system for paid medical services //Diss. Moscow. – 2011.
14. Gray R. E., Doan B. D. Heroic self-healing and cancer: Clinical issues for the health professions //Journal of Palliative Care. – 1990. – T. 6. – №. 1. – С. 32-41.
15. 15. Valiyeva, M. A., A. F. Adhamov, and A. S. Allaberganov. "TIBBIYOT HODIMI VA JAMIYAT." (2023): 135-138.